

Szülő támogató programok Európában

Dr.(habil) Herczog Mária C.Sc.

Értjük egymást?

Budapest, 2013. november 23.

A szülőség támogatása

“A szüleinket és a nagyszüleinket nem okolhatjuk azért, hogy félreérthető információkat adnak át nekünk, mivel nekik sem állt rendelkezésükre jobb. De ma más a helyzet. Nem mondhatjuk, hogy ártatlanok vagyunk, amikor a következő generáció azzal vádol minket, hogy visszatartottuk azt az információt ami a birtokunkban volt, és könnyen átadható lenne” Alice Miller

A szülők és az állam felelőssége

- ENSZ Gyermekjogi Egyezmény 18§ szerint a gondozás, nevelés felelőssége elsősorban a szülőké, de ennek gyakorlásához az államnak minden lehetséges segítséget, szolgáltatást biztosítani kell
- “Egy egész falu kell egy gyerek felneveléséhez” (afrikai közmondás)

Szülőség: ösztönös és/vagy tanult?

- Szülői feladatok, szülőkkel szembeni elvárások változása
- Gyermekkor át- és felértékelődése
- Változó ismeretek, változó szükségletek
- Sokféle család, szülő, gyerek
- Család, intézmények, közösség, média
- Gyermek részvétele, partneri kapcsolat

Szülőttámogatás Európában

- “A szülők támogatása egy sor olyan tevékenységet jelent, mint az információk nyújtása, támogatás, képzés, tréning, tanácsadás és más lehetőségek vagy szolgáltatások amelyek arra irányulnak, hogy befolyást gyakoroljanak annak érdekében, hogy a szülők értsék és képesek legyenek szülői szerepüknek megfelelni. Közös célkitűzés, hogy a gyerekek és fiatalok sikeresebbek legyenek (az esetek egy részében, ez igaz a család egészére), szolgáltatások nyújtásával, amelyek ismereteket, támogatást és akár átképzést nyújtanak a szülőknek.” (Mary Daly, 2011)

Szülőtámogatás Európában

- A szülőtámogatás fogalmát többféleképpen értelmezik a nemzetközi gyakorlatban, Európában: eltérő meghatározások, megközelítések találhatók a kutatók, döntéshozók, jogalkalmazók, szolgáltatók szóhasználatában, meghatározásában.
- 2006-ban az Európa Tanács elfogadott ajánlása 19(2006), a tagországok számára, a pozitív szülősegi programok támogatásáról – nem sok eredménye van nálunk
- Egyik célkitűzése: Ennek keretében meg kellene szüntetni a gyerekek elhanyagolását és bántalmazását, a lelki és fizikai erőszakot, ideértve a megalázást, megalázó bánásmódot, lekicsinylő, degradáló magatartást, és a testi fenytés minden formáját – testi fenytés mentes Európát! – a jogszabály nálunk is él Gyvt. 6§.5. - elvileg

A pozitív szülőség programja

- Európa Tanács programjai szorosan kapcsolódnak: gyerekek elleni és családon belüli elleni erőszak, testi fenyegetés tilalma, intézményes ellátásban nevelkedők, kisebbségek, migránsok, fogyatékkal élők, gyermeki jogok érvényesítése kérdéseihez is!
- Önálló kiadvány: “Szülőség a mai Európában”
Egy pozitív megközelítés, 2007

Szülőtamogatás Európában

- Az Eurochild szemináriumot szervezett 2012-ben a Holland Ifjúsági Intézettel, a szülőtamogatás lehetőségeiről és tapasztalatairól.
- 2013-ban az UNESCO-val közösen “A családok és szülő támogatása egy kihívásokkal teli időszakban” címmel
- “Befektetés a gyerekekbe. A hátrányok ördögi körének megtörése” EU Foglalkoztatási és Szociális Igazgatóság, 2013
- Sokféle népszerű program, pl. Marte Meo, 3P, Otthon Segítünk (Home Start), HIPPY, Biztos Kezdet (Sure Start), Család Csoport Konferencia, Rettenetes évek, Erős szülők, erős gyerekek stb.

Szülő támogató programok Európában

Eurofound kutatás eredményei, ajánlásai

- kliensbarát megoldások, apák fokozott bevonása
- a szolgáltatások ne legyenek stigmatizálóak
- a készségfejlesztő módszerek domináljanak
- nem a hiányokra, gyengeségekre fektetni a hangsúlyt, hanem a meglévő erősségekre építeni
- a progresszív univerzalizmus támogatása – mindenkinek szolgáltatások, célzott speciálisak, akinek szükséges

Szülő támogató programok Európában

- Sokféle étékelés, kevés szisztematikus és hatékonyságot mérő
- Mi működik? Hogyan működik? Miért működik?
- Hogyan adaptálható? Kultúrális különbségek, eltérő hagyományok, megközelítés, hiedelmek, elkötelezettség
- A gyerekekre gyakorolt hatások

Köszönöm a figyelmet!

